

## 17. Palotoimi

### Palolautakunta

*Lautakunnan kokoonpano.* Palolautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna seuraavat henkilöt: puheenjohtajana notariaattipäällikkö C. A. Öhman, varapuheenjohtajana liittopuheenjohtaja R. J. Heinonen ja muina jäseninä vakuutustarkastaja G. O. Rundman kuolemaansa asti 25. 7., taloustirehtööri M. J. Hopeavuori, palokorpraali B. V. Bergström, palokorpraali P. F. Kaja, rakennusmestari A. A. Linnamaa, professori V. Virtala, sorvaaja L. Santanen, kamreeri A. G. R. Estlander 2. 9. lähtien sekä itseoikeutettuna jäsenenä rakennustarkastaja P. Hanste. Varajäseninä olivat kamreeri A. G. R. Estlander 2. 9. asti, sorvaaja N. J. Keskinen, toimitsija J. E. Lannervo, kiinteistöneuvos J. A. Savola, maanviljelijä L. Lindberg 2. 9. alkaen sekä itseoikeutettuna varajäsenenä apulaisrakennustarkastaja T. M. Tuovinen. Kaupunginhallituksen edustaja lautakunnassa oli notariaattipäällikkö K.-E. Östenson ja sihteerinä varatuomari P.-E. Gustafs.

*Lautakunnan kokoukset.* Palolautakunta kokoontui 28 kertaa ja kokouksissa pidettyjen pöytäkirjojen pykäläluku oli 563. Saapuneita kirjeitä oli 517 ja lähetettyjä 307.

*Päätökset.* Asiat, joista palolautakunta kertomusvuonna teki lopulliset päätöksensä, olivat seuraavat: komitean asettaminen valmistelemaan virkapukukysymystä <sup>1)</sup>; eräät palokunnan rahastoista maksettavat laskut ja avustukset <sup>2)</sup>; eräiden kaluston hankinnoista tehtävien päätösten pidättäminen palolautakunnalle <sup>3)</sup>; palolautakunnan diaarista poistettavat asiat <sup>4)</sup>; asukkaiden määrääminen vapautuviin virka-asuntoihin sekä jatkettun asumisoikeuden myöntäminen <sup>5)</sup>; palolautakunnan kokousajat, pöytäkirjojen tarkistus ja niiden pitäminen yleisön nähtävinä <sup>6)</sup>; palokunnan rahaston pääoman kartuttaminen <sup>7)</sup>; ohjaamojen, lavojen ja kippilaitteiden tilaaminen K. Nummela Oy:ltä kahteen kuorma-auton alustaan <sup>8)</sup>; sairaankuljettajien työajan järjestäminen <sup>9)</sup>; kahden sairaankuljetusauton ja yhden farmariauton tilaaminen Oy. Volvo-Auto Ab:ltä <sup>10)</sup>; kolmen Dodge-Power-Wagon merkkisen auton alustan tilaaminen Autokeskus Oy:ltä <sup>11)</sup>; avustusten jakaminen vapaaehtoisille palokunnille <sup>12)</sup>; 2/3 suorittaminen ammattiajokortin kurssi- ja tutkintomaksuista palolaitoksen henkilökunnalle <sup>13)</sup>; palokunnan palolautakunnalle antamissa esityksissä, lausunnoissa ja aloitteissa vaadittava asiallisuus <sup>14)</sup>; kaupungin nuohouspiirien lukumäärän vähentäminen <sup>15)</sup>; letkuhankinnan valmisteleva <sup>16)</sup>; yleisen palotarkastuksen loppuosan suorittaminen kertomusvuonna <sup>17)</sup>; Oy. Scan-Auto Ab:n toimittaman kahden Åsbrink-merkkisen konetikapuuauton hyväksyminen <sup>18)</sup>; ruiskuveneiden tilaaminen Valmet Oy:ltä <sup>19)</sup>; 3 000 m:n 3" paloletkuerän tilaaminen Oy. Masalin & Kump. -nimiseltä yhtiöltä <sup>20)</sup>; sähkömoottorin tilaaminen ilmapuristinta varten Oy. Strömberg Ab:ltä <sup>21)</sup>; kaupungin avustuksen turvin hankitun paloauton ottaminen palo-

<sup>1)</sup> Palolk. 14.1. 4 §. — <sup>2)</sup> S:n 14.1. 7 §, 4.2. 41 §, 1.4. 146, 147, 148 ja 149 §, 29.4. 195 §, 3.6. 247 § ja 4.11. 423 §. — <sup>3)</sup> S:n 14.1. 13 §. — <sup>4)</sup> S:n 14.1. 16 §. — <sup>5)</sup> S:n 14.1. 18 §, 4.3. 92 §, 18.12. 518 § ja 4.2. 38 §. — <sup>6)</sup> S:n 4.2. 36 §. — <sup>7)</sup> S:n 4.2. 40 §. — <sup>8)</sup> S:n 4.2. 46 §. — <sup>9)</sup> S:n 4.2. 60 §. — <sup>10)</sup> S:n 18.2. 81 ja 82 § ja 4.3. 118 §. — <sup>11)</sup> S:n 4.3. 117 §. — <sup>12)</sup> S:n 18.3. 126 §. — <sup>13)</sup> S:n 1.4. 152 §. — <sup>14)</sup> S:n 1.4. 168 §. — <sup>15)</sup> S:n 15.4. 189 ja 29.4. 209 §. — <sup>16)</sup> S:n 29.4. 206 §. — <sup>17)</sup> S:n 3.6. 262 §. — <sup>18)</sup> S:n 3.6. 263 §. — <sup>19)</sup> S:n 17.6. 266 §, 4.11. 419 § ja 18.11. 450 §. — <sup>20)</sup> S:n 1.7. 303 §. — <sup>21)</sup> S:n 12.8. 341 §.

kunnan haltuun Käpylän VPK:lta <sup>1)</sup>; vt. apulaispalopäällikkö Harnen oikeuttaminen hyväksymään maksettavat laskut ja muut maksumääräykset palopäällikkö Pesosen virkavapauden aikana <sup>2)</sup>; 10 kpl Dräger-merkkisen paineilmanamarin tilaaminen Liitin Oy:ltä <sup>3)</sup>; palokunnan virkapuvun hyväksyminen <sup>4)</sup>; Käpylän VPK:n käytöstä vapautuneen säiliöauton luovuttaminen Oulunkylän VPK:lle <sup>5)</sup>; sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen v:ksi 1954 <sup>6)</sup>; uusien virkapukujen ja varusesineiden hankkiminen <sup>7)</sup>; syöksyveneiden poistaminen toistaiseksi palveluvahvuudesta <sup>8)</sup>; Esa-52 merkkisen moottoriruiskun tilaaminen Oy. Veljekset Kulmala Ab:ltä <sup>9)</sup>; G. A. Serlachius Oy:n valmistaman 10-AVB-46 merkkisen korkeapainepumpun hyväksyminen ruiskuveneeseen asennettavaksi <sup>10)</sup>; Herttoniemen palovartioaseman käytäntöön ottaminen ja Kulosaaren palovartioaseman lopettaminen 31. 12. <sup>11)</sup>; jaoston asettaminen selvittämään kaupungin palo- ja vartioasemaverkoston tutkimisen tarpeellisuutta <sup>12)</sup>; laskujen hyväksyminen, arvopostin kuittaaminen, varastohankinnat ja varastoista tehtävät tilaukset v. 1954 <sup>13)</sup>; lisäavustusten myöntäminen eräille vapaaehtoisille palokunnille <sup>14)</sup>; yleisen palotarkastuksen suorittaminen v. 1954 <sup>15)</sup> ja palokaluston hankinnat <sup>16)</sup>.

*Esitykset.* Asiat, joista palolautakunta kertomusvuonna lähetti esityksensä kaupungin hallitukselle ja muille viranomaisille, olivat seuraavat: palolaitoksen edustajien nimeäminen IV aloitetoimikuntaan <sup>17)</sup>; 8. palkkaluokan lähetin viran lakkauttaminen sekä työsuhteessa olevan lähetin palkkaaminen <sup>18)</sup>; 26 VPK-mallisen nahkakypärän luovuttaminen korvauksetta Helsingin VPK:lle sekä kypärien poistaminen kirjoista <sup>19)</sup>; ansiomerkkien myöntäminen 30 ja 25 vuoden palveluksesta eräille palolaitoksen viranhaltijoille <sup>20)</sup>; kahden uuden palokaivon rakentaminen Kaarelan ja Lassaksen asutusalueelle <sup>21)</sup>; professori J. Raholan käyttäminen asiantuntijana ruiskuveneen rakentamisen valvonnassa hyväksyttävää laskua vastaan <sup>22)</sup>; ylitysoikeuksien ja lisämäärärahojen myöntäminen eräille palokunnan tileille <sup>23)</sup>; keskusradiolaitetta varten tarvittavien puhelinjohtojen vuokran suorittaminen erinäisten hallintomenojen puhelinmaksutililtä <sup>24)</sup>; palolautakunnan oikeuttaminen käyttämään tilillä Tarverahat olevasta kokeilumäärärahasta enintään 100 000 mk palo- ja vartioasemaverkoston tutkimiseen <sup>25)</sup>; palokersantin virkojen täyttäminen <sup>26)</sup>; säiliövaunujen hankkiminen <sup>27)</sup>; tilapäisen kalustoinsinööriin palkkaaminen sopimuspalkoin kertomusvuodeksi <sup>28)</sup>; palolaitoksen hallinnassa olevista taloista vapautuvien asuinhuoneistojen osoittaminen palolaitoksen toimesta sammutushenkilökunnan virka-asunnoksi <sup>29)</sup>; ruiskuveneen tilaaminen Valmet Oy:ltä <sup>30)</sup>; palolaitoksen korjaamon korjaushallin varustaminen koneellisella imulaitteella, puutyöhuoneen varustaminen lämmينilmakojella ja ruiskumaalaamon ilmanvaihtolaitteiden uusiminen <sup>31)</sup>; hankintamäärärahojen järjestely <sup>32)</sup>; v:n 1954 uudisrakennus- ja korjaustyöt <sup>33)</sup>; Töölön paloaseman rakentaminen <sup>34)</sup>; nuohoustoimen johtosäännön vahvistaminen <sup>35)</sup>; palotoimen vuosikertomus <sup>36)</sup>; A. Ahlström Oy:n nokkapumppulaskun maksaminen <sup>37)</sup>; kalustoluettelosta poistetun kaluston myyminen <sup>38)</sup>; talousarvioehdotus v:ksi 1954 <sup>39)</sup>; 3-jäsenisen jaoston asettaminen valmistelemaan lausuntoa palolaitoksen organisoimiskomitean mietinnöstä <sup>40)</sup>; käytöstä poistetun Fiat-merkkisen ruiskuauton myyminen Puistolän VPK:lle <sup>41)</sup>; erikoisavustuksen myöntäminen palomies A. Halttusen huollettaville omaisille <sup>42)</sup>; 1 000 litran vesisäiliön luovuttaminen korvauksetta Malmin VPK:lle <sup>43)</sup>; palo- ja pioneerikaluston hankkiminen tilattuun ruiskuveneeseen kertomusvuoden kalustonhankintamäärärahan säästöllä <sup>44)</sup>; Ruoholahden varastoalueen tontilla n:o 6 b olevien palokunnan varastosuojien purkaminen <sup>45)</sup>; Herttoniemen palovartioasemalla olevan asuinhuoneiston määrääminen ko. aseman päällikön virka-asunnoksi sekä lämmitettävän ullakkohuoneen ra-

<sup>1)</sup> Palolk. 12.8. 342 §. — <sup>2)</sup> S:n 26.8. 347 §. — <sup>3)</sup> S:n 26.8. 353 §. — <sup>4)</sup> S:n 23.9. 378 § ja 21.10. 417 §. — <sup>5)</sup> 21.10. 405 §. — <sup>6)</sup> S:n 4.11. 423 §. — <sup>7)</sup> S:n 4.11. 427 § ja 18.12. 515 §. — <sup>8)</sup> S:n 4.11. 440 §. — <sup>9)</sup> S:n 4.11. 442 §. — <sup>10)</sup> S:n 18.11. 450 §. — <sup>11)</sup> S:n 2.12. 497 § ja 16.12. 509 §. — <sup>12)</sup> S:n 18.12. 531 §. — <sup>13)</sup> S:n 30.12. 552 §. — <sup>14)</sup> S:n 30.12. 554 §. — <sup>15)</sup> S:n 30.12. 555 §. — <sup>16)</sup> S:n 18.11. 469 §, 25.11. 471 ja 473 §, 2.12. 476 §, 8.12. 503 §, 16.12. 508 §, 18.12. 512 ja 533 § ja 30.12. 543 §. — <sup>17)</sup> S:n 14.1. 5 §. — <sup>18)</sup> S:n 14.1. 9 §. — <sup>19)</sup> S:n 14.1. 10 §. — <sup>20)</sup> S:n 14.1. 12 §. — <sup>21)</sup> S:n 14.1. 19 §. — <sup>22)</sup> S:n 14.1. 27 §. — <sup>23)</sup> S:n 4.2. 42 §, 1.4. 150 §, 29.4. 207 §, 18.12. 532 § ja 30.12. 558 §. — <sup>24)</sup> S:n 4.2. 43 §. — <sup>25)</sup> S:n 4.2. 45 §. — <sup>26)</sup> S:n 4.2. 64 §. — <sup>27)</sup> S:n 18.2. 79 §. — <sup>28)</sup> S:n 4.3. 108 §. — <sup>29)</sup> S:n 18.3. 123 §. — <sup>30)</sup> S:n 1.4. 145 §. — <sup>31)</sup> S:n 29.4. 207 §. — <sup>32)</sup> S:n 29.4. 208 § ja 20.5. 223 §. — <sup>33)</sup> S:n 29.4. 210 §. — <sup>34)</sup> S:n 20.5. 222 §. — <sup>35)</sup> S:n 20.5. 241 §. — <sup>36)</sup> S:n 3.6. 245 §. — <sup>37)</sup> S:n 1.7. 291 §. — <sup>38)</sup> S:n 1.7. 292 §. — <sup>39)</sup> S:n 12.8. 311 §. — <sup>40)</sup> S:n 12.8. 335 §. — <sup>41)</sup> S:n 26.8. 349 §. — <sup>42)</sup> S:n 23.9. 375 §. — <sup>43)</sup> S:n 4.11. 424 §. — <sup>44)</sup> S:n 4.11. 426 §. — <sup>45)</sup> S:n 2.12. 481 §.

kentäminen vartioaseman ullakolle<sup>1)</sup>; nokkapumppuhankinta<sup>2)</sup>; palopäällikkö Pesosen toiminnan ja terveydentilan tutkiminen<sup>3)</sup>; tarpeettoman kaluston myyminen<sup>4)</sup>; Kulosaaren vartioasemalla olevan autosuojan vuokraaminen edelleen palokunnalle<sup>5)</sup>; kalustonhankintamäärärahan säästön siirtäminen v:een 1954<sup>6)</sup>; erikoispalkkion suorittaminen palotarkastuksiin osallistuville palomiehille<sup>7)</sup>; kertomusvuoden kalustonhankintatilin ylittäminen<sup>8)</sup>.

*Lausunnot.* Palolautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle ja muille viranomaisille seuraavia asioita koskevat lausunnot: ent. kanslisti A. Kanervan vuosilomakorvausta koskeva tiedustelu<sup>9)</sup>; kaasulaitoksen anomus käyttöluvan myöntämisestä bentsolin ja bensiinin jalostustehdasta varten talossa n:o 7 Pääskylänkadun varrella<sup>10)</sup>; satama- ja varastoalueiden paloturvallisuuden edistämiseksi asetetun komitean mietintö<sup>11)</sup>; Aurooran sairaalan potilaskuljetukset<sup>12)</sup>; sairaankuljetusauton kuljettajan H. Oinosen kuljetusmaksujen korotusanomus<sup>13)</sup>; ent. palomestari A. Leskisen lesken anomus ylimääräisen eläkkeen myöntämisestä<sup>14)</sup>; eräät autovauriotapaukset<sup>15)</sup>; kiinteistölautakunnan esitys palokaivoalueiden hallinnasta<sup>16)</sup>; irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1952<sup>17)</sup>; anomus hitsauksen suorittamisesta autosuojassa<sup>18)</sup>; valitus palolautakunnan 15. 4. pöytäkirjan 189 §:n mukaisesta, nuohouspiirien suurentamista koskevasta päätöksestä<sup>19)</sup>; Oy. Kaartinmaneesin Autohalli Ab. nimisen yhtiön omistamien Kaartinmaneesin autosuojien paloturvallisuus<sup>20)</sup>; tontille n:o 3 rakennettavan rakennuksen 1—4 kerrosten sprinkler-laitteiden korvaaminen sähköhälytysjärjestelmällä<sup>21)</sup>; Haagan ja Maunulan alueiden huoneistotarve<sup>22)</sup>; Oy. Skanoil Ab:n anomus saada rakentaa bitumin sulatuslaitos Herttoniemen öljysatama-alueelle<sup>23)</sup>; poliisilaitoksen esitys palolaitoksen autojen lisäkilpien poistamiseksi<sup>24)</sup>; rakennusjärjestyskomitean mietintö<sup>25)</sup>; huonetilan vuokraaminen Erottajan väestösuojasta sinne perustettavaa elokuvateatteria varten<sup>26)</sup>; hankintakomitean mietintö<sup>27)</sup>; vuositilintarkastajien kertomus v:n 1952 tilintarkastuksesta<sup>28)</sup>; Asunto Oy. Kiskontie 6-nimisen yhtiön anomus 12 000 litran vetoisen raskaan polttoöljysäiliön rakentamisesta<sup>29)</sup>; Lemmilän vastaanottokodin paloturvallisuus<sup>30)</sup>; korttelissa n:o 477 olevien tonttien n:o 40 ja 15 yhteistä palomuuria koskevan sopimuksen tekeminen<sup>31)</sup>; palolaitoksen organisoimiskomitean mietintö<sup>32)</sup>; A. Ahlström Oy:n kirjelmä nokkapumppujen 1 175 712 mk:n suuruisen laskun maksamisesta<sup>33)</sup>; Uudenmaan lääninhallituksen välipäätös, joka koskee palopäällikön valitusta lautakunnan virkapukua koskevasta päätöksestä<sup>34)</sup>; rakennusjärjestyksen 40 §:n 4 momentin muuttaminen<sup>35)</sup>. Lisäksi lautakunta antoi lausuntonsa 7:stä tulenarkojen nesteiden varastointia koskevasta anomuksesta, 142:sta asemakaavan- tai tonttijaonmuutosehdotuksesta, 25:stä ruiskumaalauksen harjoittamislupa-anomuksesta ja 19:ssä rakennuspiirustusten hyväksymistä koskevassa asiassa.

### Palolaitos

*Henkilökunta.* Kertomusvuonna oli palopäällikkö L. Pesonen virkavapaana sairauden takia 1. 4. — 15. 6. ja 7. 10. — 31. 12. sekä yksityisasioiden vuoksi 15. 7. — 31. 8., joina aikoina palopäällikön viransijaisena toimi apulaispalopäällikkö T. Sundquist ja tämän viransijaisena palomestari A. Harne. Palomestarin viransijaisena toimi ruiskumestari A. Winqvist. Palomestari Lylyn sairausloman aikana 24. 1. — 15. 5. toimi hänen viransijaisenaan ruiskumestari B. Gustafsson.

Vuoden lopulla erosi virastaan paloinsinööri E. Piutula ja palolautakunta valitsi vt. paloinsinööriksi v:n 1954 alusta apulaispalotarkastaja G. Willingin.

Tp. toimistoapulainen S. Antman erosi 31. 5. ja hänen viransijaisekseen palopäällikkö palkkasi ajaksi 18. 5. — 16. 9. ylioppilas T. Luukkosen.

Vt. palokersanteiksi palopäällikkö nimitti 15. 6. palokorpraalit A. Kokkisen ja R. Melingin sekä 1. 10. palokorpraali E. Jaalen. Vuoden aikana korotti palopäällikkö 5 palomiestä palokorpraaleiksi sekä hyväksyi palomiehiksi 15 tp. palomiestä ja tp. palomiehiksi 16 uutta miestä.

<sup>1)</sup> Palolk. 2.12. 497 §. — <sup>2)</sup> S. 2.12. 499 §. — <sup>3)</sup> S:n 8.12. 504 §. — <sup>4)</sup> S:n 18.12. 536 §. — <sup>5)</sup> S:n 18.12. 537 §. — <sup>6)</sup> S:n 30.12. 551 §. — <sup>7)</sup> S:n 30.12. 553 §. — <sup>8)</sup> S:n 30.12. 558 §. — <sup>9)</sup> S:n 14.1. 20 §. — <sup>10)</sup> S:n 4.2. 58 § ja 18.11. 463 §. — <sup>11)</sup> S:n 4.3. 93 §. — <sup>12)</sup> S:n 18.3. 136 §. — <sup>13)</sup> S:n 18.3. 137 §. — <sup>14)</sup> S:n 18.3. 138 §. — <sup>15)</sup> S:n 18.3. 139 §. — <sup>16)</sup> S:n 15.4. 185 §. — <sup>17)</sup> S:n 29.4. 205 §. — <sup>18)</sup> S:n 20.5. 235 §. — <sup>19)</sup> S:n 3.6. 248 §. — <sup>20)</sup> S:n 3.6. 261 §. — <sup>21)</sup> S:n 17.6. 281 §. — <sup>22)</sup> S:n 1.7. 288 §. — <sup>23)</sup> S:n 10.7. 306 §. — <sup>24)</sup> S:n 12.8. 316 §. — <sup>25)</sup> S:n 12.8. 334 §. — <sup>26)</sup> S:n 12.8. 339 §. — <sup>27)</sup> S:n 8.12. 340 §. — <sup>28)</sup> S:n 9.9. 364 §. — <sup>29)</sup> S:n 9.9. 369 §. — <sup>30)</sup> S:n 7.10. 392 §. — <sup>31)</sup> S:n 21.10. 410 §. — <sup>32)</sup> S:n 21.10. 412 §. — <sup>33)</sup> S:n 4.11. 425 § ja 18.11. 465 §. — <sup>34)</sup> S:n 2.12. 485 §. — <sup>35)</sup> S:n 18.12. 530 §.

Eläkkeelle siirtyivät vuoden aikana palokersantti N. N. E. Sonntag ja palokorpraalit O. E. Forsblom, P. Haakana, N. J. Levänen ja K. A. Winberg.

Kuoleman kautta poistuivat palokunnan riveistä palomiehet A. O. Halttunen, V. Lah-tela ja K. Lohman, joista palomies Lohman kuoli tapaturmaisesti tulipalon sammutus-työssä ja palomies Halttunen työpalvelua suorittaessaan.

Omasta pyynnöstään erosi vuoden aikana 5 palomiestä.

Tuntityössä olevien ammattityöntekijöiden lukumäärä kohosi 18:sta 19:ään.

Palokunnan koko henkilökunnan vahvuus ja sijoitus vuoden lopussa ilmenee seuraavasta taulukosta:

| Palo- tai vartioasema | Sammutushenkilö-<br>kunta |                        |               | Palo-<br>tarkas-<br>tajat | Toimisto |     | Korjaamot ja<br>varusvarasto |                       |     | Yhteensä |
|-----------------------|---------------------------|------------------------|---------------|---------------------------|----------|-----|------------------------------|-----------------------|-----|----------|
|                       | Palo-<br>pääl-<br>lystö   | Ali-<br>pääl-<br>lystö | Mie-<br>histö |                           | Mp.      | Np. | Viran-<br>haltijat           | Tuntityön-<br>tekijät |     |          |
|                       |                           |                        |               |                           |          |     |                              | Mp.                   | Np. |          |
| Pääpaloasema .....    | 5                         | 12                     | 104           | 4                         | 3        | 5   | 4                            | 16                    | 3   | 156      |
| Kallio .....          | 1                         | 6                      | 70            | —                         | —        | —   | 1                            | —                     | —   | 78       |
| Käpylä .....          | —                         | 1                      | 29            | —                         | —        | —   | —                            | —                     | —   | 30       |
| Kulosaari .....       | —                         | 1                      | 19            | —                         | —        | —   | —                            | —                     | —   | 20       |
| Munkkiniemi .....     | —                         | 1                      | 9             | —                         | —        | —   | —                            | —                     | —   | 10       |
| Malmi .....           | —                         | 1                      | 9             | —                         | —        | —   | —                            | —                     | —   | 10       |
| Pitäjänmäki .....     | —                         | 1                      | 9             | —                         | —        | —   | —                            | —                     | —   | 10       |
| Yhteensä              | 6                         | 23                     | 249           | 4                         | 3        | 5   | 5                            | 16                    | 3   | 314      |

Avoimina olivat vuoden lopussa 4 palokorpraalin, 1 palomiehen ja 1 apulaispalotarkas-tajan virat.

Kesäkuukausina palveli palolaitoksessa kesälomasijaisina yhteensä 92 miestä.

Virkavapaina joko opintojen harjoittamista, urheilukilpailuihin osallistumista tms. tarkoitusta varten oli yhteensä 33 viranhaltijaa.

*Huoneistot ja teknilliset välineet.* V. 1952 aloitetut Herttoniemen palovartioaseman rakennustyöt saatettiin loppuun kertomusvuonna ja uusi vartioasema otettiin käyttöön 31. 12. Samalla lakkautettiin Kulosaaren palovartioaseman toiminta. Pääpaloasemalla saatiin ullakkokerroksen lattian uusimistyö valmiiksi heinäkuussa ja toimisto siirrettiin väliaikaisista tiloistaan kolmanteen kerrokseen.

Vuoden aikana valmistui ja otettiin käyttöön 2 Dodge-Power-alustalle rakennettua letkuautoa. Huhtikuussa saapui Volvo-merkinen farmari-auto tarkastusautoksi ja kaksi Volvo-merkkistä sairaankuljetusautoa. Lisäksi valmistui kaksi Ford-Thames-merkkistä kuorma-autoa ja hankittiin yksi Esa-merkinen moottoriruisku. Loppuunkuluneina myytiin yksi ruiskuauto, kaksi henkilöautoa, yksi kuorma-auto ja kaksi sairaankuljetusautoa.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruiskujen sekä ruiskuveneyhdistys luku ja jakau-tuminen eri palo- ja vartioasemille vuoden lopussa selviää seuraavasta taulukosta:

| Sijoituspaikka    | Moottoriajoneuvot |              |                 |                  |             |                |                         |                                         |                                           |               |               |               |                                       | Ruiskuvenettä | Syöksyvenettä | Moottoriruiskuja |
|-------------------|-------------------|--------------|-----------------|------------------|-------------|----------------|-------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------------------------------|---------------|---------------|------------------|
|                   | Hyökkäysautoja    | Ruiskuautoja | Pioneeritautoja | Vesisäiliöautoja | Letkuautoja | Tikapuutautoja | Letku- ja ruisku-autoja | Nökipalo- ja vesi-vahinkosuojelu-autoja | Sairaukset- ja vesi-vahinkosuojelu-autoja | Kuorma-autoja | Henkilöautoja | Pakettiautoja | Linjan- ja vesi-vahinkosuojelu-autoja |               |               |                  |
| Pääasema .....    | 2                 | 2            | 1               | —                | —           | 1              | 1                       | 1                                       | 1                                         | 1             | 6             | 1             | 18                                    | 1             | 1             | 6                |
| Kallio .....      | 2                 | 1            | 1               | —                | 1           | 2              | —                       | —                                       | 7                                         | 2             | —             | —             | 16                                    | —             | 1             | 4                |
| Käpylä .....      | 1                 | 1            | —               | —                | 1           | 1              | —                       | —                                       | —                                         | 1             | —             | —             | 5                                     | —             | —             | 2                |
| Kulosaari .....   | 1                 | 1            | —               | —                | —           | —              | —                       | —                                       | —                                         | —             | —             | —             | 2                                     | —             | 1             | 1                |
| Munkkiniemi ..... | 1                 | —            | —               | —                | —           | —              | —                       | —                                       | —                                         | —             | —             | —             | 1                                     | —             | —             | 1                |
| Malmi .....       | 1                 | —            | —               | 1                | —           | —              | —                       | —                                       | —                                         | —             | —             | —             | 2                                     | —             | —             | —                |
| Pitäjänmäki ..... | 1                 | —            | —               | —                | —           | —              | —                       | —                                       | —                                         | —             | —             | —             | 1                                     | —             | —             | —                |
| VPK:n käytössä    | 1                 | —            | —               | —                | —           | —              | —                       | —                                       | —                                         | —             | —             | —             | 1                                     | —             | —             | 4                |
| Yhteensä          | 10                | 5            | 2               | 1                | 2           | 4              | 1                       | 1                                       | 8                                         | 4             | 6             | 1             | 46                                    | 1             | 3             | 18               |



| Syttymispaikka                   | Syttymissy                     |               |               |            |         |        |                         |                                        |           |                |           |          |        |           |          |                   |            |                             |                                     |                | Yhteensä |            |
|----------------------------------|--------------------------------|---------------|---------------|------------|---------|--------|-------------------------|----------------------------------------|-----------|----------------|-----------|----------|--------|-----------|----------|-------------------|------------|-----------------------------|-------------------------------------|----------------|----------|------------|
|                                  | Avotien varon-<br>ton käsitely | Hitsauskipinä | Huolimatonuus | Itsestylys | Kaminiä | Kipinä | Lasten leikki<br>tuella | Neonvalomaihosput-<br>ken rikottuminen | Oikosulku | Puhallustamppu | Kaasuvalo | Räjählys | Salama | Sähkökoje | Sytytely | Tulenarat nesteet | Tupakointi | Varomaan tuhkan<br>käsitely | Viallinen savunormi<br>tai tulisija | Yhikunneeminen |          | Tuntematon |
| Nurmikko, maasto                 | 7                              | —             | —             | —          | —       | 6      | 13                      | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | 9          | 1                           | —                                   | —              | 8        | 44         |
| Parakki .....                    | —                              | —             | 1             | —          | 4       | —      | 1                       | —                                      | —         | 1              | —         | —        | —      | 1         | —        | —                 | —          | —                           | 2                                   | —              | 2        | 12         |
| Pesutupa .....                   | —                              | —             | —             | —          | —       | 1      | —                       | —                                      | 4         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | —              | 1        | 5          |
| Raitiovaunu .....                | —                              | —             | —             | 1          | —       | —      | —                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | 1              | —        | 6          |
| Roskakuilu .....                 | —                              | —             | —             | 1          | —       | —      | —                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | —              | —        | 3          |
| Roskalaatikko .....              | —                              | —             | —             | 1          | —       | —      | 1                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | 1          | 9                           | —                                   | —              | 3        | 15         |
| Sauna .....                      | —                              | —             | —             | —          | —       | —      | —                       | —                                      | —         | 2              | —         | —        | 1      | —         | —        | 1                 | —          | —                           | 1                                   | 3              | 3        | 12         |
| Silta .....                      | —                              | —             | —             | —          | —       | 1      | —                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | —              | —        | 1          |
| Sähköpylväs .....                | —                              | —             | —             | —          | —       | —      | —                       | —                                      | 2         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | —              | —        | 2          |
| Tehdaslaitos .....               | —                              | 1             | 1             | 1          | —       | 3      | —                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | 1                           | —                                   | 1              | 1        | 9          |
| Telakka .....                    | —                              | 1             | —             | —          | —       | —      | —                       | —                                      | 1         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | —                                   | —              | —        | 2          |
| Tervapata .....                  | —                              | —             | —             | —          | —       | —      | —                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | —          | —                           | 22                                  | —              | —        | 22         |
| Työhuone .....                   | —                              | 10            | 4             | 4          | —       | 2      | —                       | —                                      | 5         | 2              | —         | 3        | —      | 3         | —        | 2                 | 1          | 1                           | 3                                   | 5              | 7        | 52         |
| Ullakko .....                    | —                              | 1             | —             | —          | —       | 1      | 2                       | —                                      | —         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | 3          | —                           | —                                   | —              | 7        | 14         |
| Uuudisrakennus .....             | —                              | 2             | 2             | —          | 1       | 2      | —                       | —                                      | 3         | —              | —         | —        | —      | —         | —        | —                 | 1          | —                           | —                                   | —              | —        | 11         |
| Vaja tai ulkoraken-<br>nus ..... | 3                              | 1             | 2             | —          | 6       | 1      | 2                       | —                                      | 3         | —              | —         | 1        | 1      | —         | 1        | —                 | 1          | 1                           | 1                                   | 1              | 4        | 29         |
| Varasto .....                    | —                              | 4             | 1             | 1          | —       | —      | 1                       | —                                      | 1         | —              | —         | —        | —      | 1         | —        | —                 | —          | 1                           | 1                                   | —              | 6        | 16         |
| Yhteensä                         | 28                             | 38            | 35            | 43         | 11      | 29     | 35                      | 1                                      | 92        | 8              | 5         | 9        | 2      | 24        | 10       | 8                 | 51         | 17                          | 16                                  | 44             | 75       | 581        |

Kertomusvuoden aikana sattuneista 581 tulipalosta oli pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruiskulla, muulla käsikalustolla tai säiliösuihkulla, 425 eli 73.1 % ja keski-kokoisia 46 eli 7.9 %. Suuria tulipaloja ei kertomusvuonna ollut. Palonalkuja, jotka jo oli sammutettu palokunnan saapuessa, oli 110 eli 19 %.

**Hälytystapa.** Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 508 tapauksessa puheli-mitse, 8 tapauksessa hätäpuhelimella, 60 tapauksessa palolennättimellä ja 5 tapauksessa suullisesti. 376 tulipaloa sattui klo 6—18 ja 205 tulipaloa klo 18—6 välisenä aikana.

**Henkilökunnan tapaturmat.** Kertomusvuoden aikana sattui tulipalojen sammutusmiehistön keskuudessa 4 savumyrkytys- ja 9 loukkaantumistapaturmaa sekä yksi kuoleman-tapaus. Harjoituksissa tai työpalvelussa loukkaantui 22 ja kuoli 1. Sellaisia tapaturmia, joiden aiheuttamia työpäivämenetyksiä tapaturmayhtiöt eivät korvanneet, oli 3, vielä käsiteltävänä on 5 tapausta. Kaikkien tapaturmien aiheuttamat työpäivämenetykset olivat 439 päivää ja tapaturmayhtiöiden niistä suorittamat korvaukset 218 320 mk.

Sairauden tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomasijai-sille sairauslomaa yhteensä 151 kertaa ja oli sairauspäivien luku 2 650. Tuntityöntekijäin vastaavat luvut olivat 9 ja 249.

**Palovahingot ja niiden korvaaminen.** Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuu-den arvo oli 2 854 479 845 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 12 182 335 961 mk eli yh-teensä 15 036 815 806 mk. Vahingon suuruuden tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 30 298 446 mk:aan ja kiinteimistön osalta 36 771 054 mk:aan eli yhteensä 67 069 500 mk:aan, joka oli 0.4 % uhatun omaisuuden arvosta.

Palovahingon korvausprosentit vv. 1944—1952 ovat seuraavat:

|            |     |            |     |            |     |
|------------|-----|------------|-----|------------|-----|
| 1944 ..... | 0.2 | 1947 ..... | 0.9 | 1950 ..... | 0.7 |
| 1945 ..... | 2.3 | 1948 ..... | 1.1 | 1951 ..... | 0.7 |
| 1946 ..... | 1.6 | 1949 ..... | 0.7 | 1952 ..... | 1.6 |

**Sairaankuljetustoiminta.** Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 12 723 kertaa, joista 10 998 kertaa sairaiden ja 1 725 kertaa tapaturmaisesti vahingoit-tuneiden henkilöiden kuljettamiseen. Vastaavat luvut v. 1952 olivat 13 526, 11 796 ja

1 730. Kuljetusten lukumäärä väheni siis 803. Ajojen lukumäärä päivää kohden oli n. 35 eli 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

| Kuukausi        | Sairaustapauksia | Tapaturmia | Yhteensä |
|-----------------|------------------|------------|----------|
| Tammikuu .....  | 1 096            | 126        | 1 222    |
| Helmikuu .....  | 951              | 126        | 1 077    |
| Maaliskuu ..... | 1 044            | 150        | 1 194    |
| Huhtikuu .....  | 843              | 133        | 976      |
| Toukokuu .....  | 814              | 131        | 945      |
| Kesäkuu .....   | 791              | 158        | 949      |
| Heinäkuu .....  | 815              | 145        | 960      |
| Elokuu .....    | 856              | 160        | 1 016    |
| Syyskuu .....   | 868              | 145        | 1 013    |
| Lokakuu .....   | 1 056            | 162        | 1 218    |
| Marraskuu ..... | 918              | 147        | 1 065    |
| Joulukuu .....  | 946              | 142        | 1 088    |
| Yhteensä        | 10 998           | 1 725      | 12 723   |

Kuljetusmatkojen pituus oli 173 881 km. Kuljetuksista kerääntyi tulona yhteensä 5 226 406 mk, edellisenä vuonna 4 569 578 mk.

### Palonehkäisy ja nuohous

*Uudisrakennusten tarkastus.* Rakennuskatselmusmiesten kokouksessa, jossa tarkastetaan rakennuspiirustukset ennen rakennuslupa-asiaa käsittelevä maistraatissa, on viikottain ollut mukana palopäällikkö tai apulaispalopäällikkö, minkä ohessa on erikoistapauksissa palokunnan puolesta toimitettu piirustusten seikkaperäisempi ennakkotarkastus. Myös rakennusten loppukatselmuksessa on palokunnan edustaja ollut mukana.

*Palotarkastukset.* Yleinen palotarkastus suoritettiin kertomusvuonna kantakaupungin alueella 12. 1. — 14. 4., saarilla ja ranta-alueen kesähuvila-alueilla 15. 6. — 30. 6. sekä varsinaisella liitosalueella 16. 9. — 20. 11. välisinä aikoina. Tarkastuksissa annettiin 989 määräystä. Jälkitarkastukset suoritettiin kunkin alueen yleisen tarkastuksen jälkeen. Tarkastuksen johdosta ilmoitettiin 6:n palotarkastusmääräyksen laiminlyönnistä maistraatille ja 9:n laiminlyönnistä poliisiviranomaiselle syytteen nostoa varten sekä pyydettiin 7:n tapauksen johdosta maistraatin haastemiehen toimenpidettä korjausmääräysten perille toimittamiseksi niiden laiminlyönnin toteennäyttämiseksi maistraatille tehtävää ilmoitusta varten. Tämän lisäksi suoritettiin pyydettyjä tarkastuksia ja annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Lausuntoja ja ilmoituksia annettiin kaupunginhallitukselle 1, maistraatille 69, poliisilaitokselle 8, kaasulaitokselle 81 sekä sairaaloille, kouluille ja yksityisille yhteensä 32 kpl.

*Nuohous.* Kaupunginvaltuusto vahvisti 16. 9. uuden nuohoustoimen johtosäännön. Palolautakunnan päätöksellä vähennettiin nuohouspiirien lukumäärä 24:stä 21:een. Nuohoojien lukumäärä oli vuoden lopulla yhteensä 76. Nokivalkeiden lukumäärä viimeisenä kymmenvuotiskautena on ollut seuraava:

|            |    |            |     |            |    |            |    |            |    |
|------------|----|------------|-----|------------|----|------------|----|------------|----|
| 1944 ..... | 24 | 1946 ..... | 101 | 1948 ..... | 94 | 1950 ..... | 71 | 1952 ..... | 69 |
| 1945 ..... | 51 | 1947 ..... | 115 | 1949 ..... | 87 | 1951 ..... | 65 | 1953 ..... | 51 |

*Turvavartiointi.* Teattereissa yms. huoneistoissa vartioitiin näytäntöjen aikana yhteensä 806 kertaa seuraavasti:

Kansallisteatterissa 2 miestä 290 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 334 kertaa sekä suomalaisessa Oopperassa 2 miestä 109 kertaa ja 3 miestä 73 kertaa. Tämän lisäksi asetti Helsingin VPK turvavartiointia eräisiin muihin teattereihin.

Linnanmäen, messujen, näyttelyjen yms. tilaisuuksien turvavartiointista huolehtivat vapaavuorojen miehet.

*Menot ja tulot.* Palokunnan menoissa ei ole kertomusvuonna edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut suurempia muutoksia.

Menot olivat seuraavat:

| Menoerä                                | Määrärahat<br>yhteensä, mk | Menot tilien<br>mukaan, mk | Säästö (+) tai<br>ylitys (—), mk |
|----------------------------------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------------|
| Palkkiot .....                         | 455 000                    | 408 300                    | + 46 700                         |
| Vakinaiset viranhaltijat .....         | 118 473 545                | 116 197 700                | + 2 275 845                      |
| Tilapäiset viranhaltijat .....         | 797 520                    | 727 979                    | + 69 541                         |
| Vuosilomakustannukset .....            | 7 084 600                  | 7 025 978                  | + 58 622                         |
| Muut palkkamenot .....                 | 27 850 000                 | 26 166 620                 | + 1 683 380                      |
| Vuokra .....                           | 6 106 672                  | 6 008 152                  | + 98 520                         |
| Lämpö.....                             | 8 526 250                  | 7 452 717                  | + 1 073 533                      |
| Valaistus .....                        | 1 216 000                  | 1 213 032                  | + 2 968                          |
| Siivoaminen .....                      | 200 000                    | 199 126                    | + 874                            |
| Vedenkulutus .....                     | 345 000                    | 378 491                    | — 33 491                         |
| Puhtaanapito .....                     | 372 900                    | 336 823                    | + 36 077                         |
| Kaluston hankinta .....                | 24 749 000                 | 12 908 824                 | + 11 840 176                     |
| Kaluston kunnossapito .....            | 7 000 000                  | 6 676 860                  | + 323 140                        |
| Painatus ja sidonta .....              | 150 000                    | 139 188                    | + 10 812                         |
| Tarverahat .....                       | 1 128 700                  | 1 021 840                  | + 106 860                        |
| Vaatteiden pesu .....                  | 528 000                    | 453 902                    | + 74 098                         |
| Lääkintähuolto .....                   | 100 000                    | 99 803                     | + 197                            |
| Yleisten laitteiden kunnossapito ..... | 150 000                    | 47 347                     | + 102 653                        |
| Käyttövoima .....                      | 187 500                    | 186 591                    | + 909                            |
| Autojen käyttö .....                   | 3 956 800                  | 3 135 419                  | + 821 381                        |
| Vakuutusmaksut .....                   | 122 000                    | —                          | + 122 000                        |
| Yhteensä                               | 209 499 487                | 190 784 692                | + 18 714 795                     |

Talousarvion ulkopuolella olevasta kaluston hankintaan varatusta siirtomäärärahasta käytettiin kertomusvuonna 6 499 123 mk.

Avustuksena jaettiin Helsingin Vapaaehtoiselle Palokunnalle 900 000 mk, Suomen Palosuojeluyhdistykselle 534 720 mk, liitosalueen vapaaehtoisille palokunnille 5 000 000 mk ja Vakinaisten Palomiesten Osuusruokalalle 250 000 mk, yhteensä 6 684 720 mk.

Tulot suurenevät kertomusvuonna johtuen edellisenä vuonna tapahtuneesta sairaankuljetustaksan sekä luontoisetukorvausten korotuksesta.

Tuloja kertyi sairaankuljetuksista 5 226 406 mk, luontoiseduista 1 603 329 mk ja sekalaisia tuloja 3 745 519 mk, yhteensä 10 575 254 mk.

Helsingin kaupungin palokunnan rahaston menot kertomusvuonna olivat 427 295 mk ja tulot 593 606 mk. Rahaston sääntöjen mukaan siirrettiin tuloista pääomaan 20 % eli 119 000 mk, joten tämän rahaston pääoma oli vuoden lopulla 1 300 000 mk ja käyttämättömiä varoja oli 79 100 mk. Gösta Waseniuksen rahaston tulot olivat 7 806 mk ja vuoden lopulla oli käyttämättömiä varoja 30 730 mk pääoman ollessa 120 200 mk.

#### Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvia varapalokuntia oli 17 vapaaehtoista palokuntaa, joiden yhteinen miesvahvuus oli 604 miestä ja kalustovahvuus seuraava: paloautoja ilman kiintopumppua 5, kuorma-autoja 3, paloautoja kiintopumppuineen 15, moottoriruiskuja 23, 3" letkua 5 690 m ja 2" letkua 4 540 m. Näiden lisäksi toimi kaupunkialueella yksi tehdaspalokunta. Vapaaehtoisten palokuntien toimintaa valaisevat seuraavat luvut:



| Vapaaehtoinen<br>palokunta        | Hälytysten luku       |                            |      | Vapaaehtoinen<br>palokunta         | Hälytysten luku       |                            |      |
|-----------------------------------|-----------------------|----------------------------|------|------------------------------------|-----------------------|----------------------------|------|
|                                   | Kaupunki-<br>alueella | Kaupunki-<br>alueen ulkop. | Yht. |                                    | Kaupunki-<br>alueella | Kaupunki-<br>alueen ulkop. | Yht. |
| Helsingin .....                   | 7                     | —                          | 7    | Munkkiniemen ...                   | 22                    | —                          | 22   |
| Degerön .....                     | 7                     | —                          | 7    | Oulunkylän .....                   | 18                    | —                          | 18   |
| Haagan .....                      | 19                    | —                          | 19   | Pakilan .....                      | 15                    | 1                          | 16   |
| Karjalan Tulen-<br>torjujat ..... | 3                     | —                          | 3    | Pukinmäen .....                    | 19                    | —                          | 19   |
| Kärbölen .....                    | 2                     | 6                          | 8    | Puistolan .....                    | 32                    | 2                          | 34   |
| Lauttasaaren .....                | 9                     | 1                          | 10   | Pitäjänmäen .....                  | 10                    | 2                          | 12   |
| Malmin .....                      | 29                    | 4                          | 33   | Tapanilan .....                    | 24                    | 2                          | 26   |
| Marjaniemen .....                 | 8                     | —                          | 8    | Vanhan Käpylän                     | 1                     | —                          | 1    |
|                                   |                       |                            |      | Vartiokylän-Mel-<br>lunkylän ..... | 8                     | 3                          | 11   |
|                                   |                       |                            |      | Yhteensä                           | 233                   | 21                         | 254  |